

715 euro per maand kost een appartement in het zorgbuurthuis

Is het zorgbuurthuis de toekomst van de Nederlandse ouderenzorg?

Ouderenzorg • Tijdens het verkiezingsdebat bij *RTL* zondag zagen alle lijsttrekkers wel wat in het zorgbuurthuis. Een concept uit de koker van de SP.

Warner van der Louw

Het zorgbuurthuis is geen 'ouderwets' bejaardenhuis. Wat het dan wel is? "Een kleinschalige, open opvang voor ouderen in hun eigen buurt, waar wonen en zorg worden gecombineerd," vertelt Jimmy Dijk, in de Tweede Kamer woordvoerder zorg namens de SP. Het zorgbuurthuis komt uit de koker van deze partij.

Nederland telt momenteel één zorgbuurthuis: 't Hageltje, in Oss. Er wonen veertien ouderen. Wie in aanmerking wil komen voor een plekje moet minstens zestig jaar oud zijn, uit de buurt komen en een intakegesprek met een wijkverpleegkundige doorstaan. Een appartement kost 715 euro per maand, exclusief 160 euro servicekosten. Is van een ouder echt-

paar slechts één iemand zorgbehoevend, dan mogen ze toch allebei in het zorgbuurthuis komen wonen. Het zorgwerk wordt gedaan door verpleegkundigen, en vrijwilligers helpen bij andere activiteiten. Zoals de naam al zegt, is het ook een buurthuis, waar ook niet-inwoners vrij binnen mogen wandelen.

In maart dit jaar kwam Lilian Marijnissen haar geesteskindje in Oss feestelijk openen. Er waren kopjes koffie, chocoladepaaseitjes, en veel mensen. Maar er was ook veel kritiek op de manier waarop de ouderenzorg in Nederland is geregeld; dat de verzorgingstehuizen nooit wegbezuinigd hadden mogen worden bijvoorbeeld, en dat we af moeten van de administratieve rompslomp.

Hoogleraar ouderengeneeskunde Raymond Koopmans van het Radboudumc ziet wel wat in zorgbuurthuizen. "Het is zeker een interessant concept. Er heeft een hele grote verandering plaatsgevonden in Nederland [het afschaffen van de klassieke verzorgingstehuizen, red.] waar niet een-op-een een alternatief voor is gekomen."

Lang thuis wonen is volgens Koopmans niet per se slecht. "Als je gaat rondvragen, is dat wat iedereen het liefste wil. Maar het overbelast soms wel naasten, die mantelzorg moeten verlenen. Bovendien ligt eenzaamheid op de loer. Dat zie je ook gebeuren wanneer ouderen dan toch naar een verpleeghuis gaan, dan worden soms echtparen gescheiden. Ik vind het een goede zaak dat het zorgbuurthuis echtparen niet uit elkaar haalt."

Volledige eensgezindheid over het zorgbuurthuis is er trouwens niet. In

Oss wordt bijvoorbeeld – tegen het protocol van de zorgverzekeraars in – niet geregistreerd welke activiteiten allemaal uitgevoerd worden. "Dus stel, een verzorger heeft een half uurtje oefeningen gedaan met een patiënt, dan wordt dat achteraf niet ook nog opgeschreven", zegt Dijk. Dat bespaart volgens hem tijd en maakt het werk leuker. Maar het zorgt er ook voor dat de werkzaamheden oncontroleerbaar zijn voor derden, zou je er tegen kunnen inbrengen.

Wonen in het zorgbuurthuis wordt dan ook niet vergoed door de zorgverzekering. Wel springt de gemeente Oss financieel bij vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Koopmans ziet er niet zoveel problemen in dat er anders gewerkt wordt. "Ik snap wel dat ze in Oss tegen problemen aan zijn gelopen. We hebben nu eenmaal veel bureaucratie in Nederland, dat klopt. We hebben een systeem gecreëerd gebaseerd op wantrouwen. Dat remt ons af, het is heel moeilijk nieuwe initiatieven van de grond te krijgen."

Verskil verzorgingshuis en verpleeghuis

Het verzorgingshuis (ook wel: woonzorgcentrum) bestaat nog, maar lijkt in weinig op de 'bejaardenhuisen' van vroeger. **Die werden door kabinet-Rutte II afgeschafte**, met het idee dat mensen veel langer zelfstandig blijven wonen, met (mantel)zorg aan huis.

In een verzorgingshuis wonen meerdere ouderen bij elkaar, in **zelfstandige** appartementen. Een zorgorganisatie regelt de zorg en ondersteuning en mag hier winst op maken.

Ook intensieve verpleging, bijvoorbeeld bij dementie, vindt tegenwoordig vaak thuis plaats. Pas als dat niet meer gaat, is opname in een verpleeghuis mogelijk. In een verpleeghuis krijgen inwoners **intensieve verzorging** en medische zorg.